

Анкета « Чи знаєш ти, що таке толерантність?»

1. Чи чули ви колись, що таке «толерантність»?
2. Коли вперше ви почули це слово та від кого?
3. Чи знаєте ви про день толерантності?
4. Що для вас означає поняття « толерантність»?
5. Що робить вас частиною всіх людей?
6. Якими є основні причини виявлення насильства та жорстокості?
7. Чи можуть відмінності між людьми стати причиною насильства та жорстокості? Поясніть свою точку зору.
8. З наведених нижче проблем визначте ту, що, на вашу думку, є найголовнішою і спричиняє породження зла та насильства:
 - соціальні відмінності;
 - вік;
 - різні погляди;
 - релігія;
 - зовнішність;
 - національність, расова належність;
 - батьки та діти.
9. Що є осередком примирення та не насильства для вас?
10. Що потрібно зробити, щоб досягти миру в суспільстві?
11. Наскільки важливим та актуальним є виховання почуття толерантності в нашому суспільстві?
12. Які риси повинна мати особистість, що прагне бути толерантна?
13. Напишіть ім'я людини (історичної особи, сучасника), яку ви вважаєте особистістю (1 -2 особи).

Толерантність

Толерантність. Це слово сьогодні одне з найпопулярніших, найуживаніших у світі. У нашому суспільстві все частіше з'являється воно у лексиці державних, громадських, культурних діячів, журналістів – усіх тих, хто причетний до процесу демократичних перетворень. Воно як пароль, який свідчить про належність його носія до кола людей з сучасними поглядами на життя та між особистісні стосунки.

Що ж означає слово „толерантність”? У перекладі українською – це терпимість (від латинського *tolerantia* - терпіння). Як зазначається в Декларації принципів толерантності, „Терпимість – це те, що робить можливим досягнення миру і веде від культури війни до культури миру”. Це поняття визначається як повага, сприйняття та розуміння самовираження та самовиявлення людської особистості, активна позиція, що формується на основі визнання універсальних прав та основних свобод людини; відмова від догматизму та абсолютизму, утвердження норм, закріплених у міжнародних документах з прав людини; визнання того, що кожен може дотримуватися своїх переконань і визнає це право за іншими, що люди, які відрізняються зовнішнім виглядом, становищем, мовою, станом здоров'я мають право жити в мирі та зберігати свою індивідуальність.

Толерантність – це не пасивна покірність думкам, поглядам та діяльності інших; не покірне терпіння, а активна моральна позиція та психологічна готовність до терпіння в ім'я взаєморозуміння між етносами, соціальними групами, в ім'я позитивної взаємодії з людьми іншого культурного, національного, релігійного та соціального середовища. Толерантність – це здатність до злагоди як окремої людини, так і суспільства, держави.

Саме поняття „толерантність” – багатоаспектне, воно торкається і міжнародних відносин, і діалогу культур, і міжетнічних та міжконфесійних взаємин, тому й існують деякі труднощі в його розумінні. В суспільстві та державі толерантність може бути політичною, соціальною, релігійною, етнічною, економічною.

Варто наголосити, що поняття „толерантність” у різних мовах відрізняється і смисловими відтінками: в англійській мові - „готовність і здатність без протесту сприймати особистість або річ”; у французькій – „повага свободи іншого, його способу мислення, поведінки, політичних та релігійних поглядів”; у китайській – “уміння дозволяти, допускати, проявляти великодушність до інших”; в арабській – „прощення, м’якість, співчуття, терпіння”; у персидській – „терпіння, терпимість, стійкість, готовність до примирення”.

Принципами терпимості та поваги до оточуючих керувалися ще давньогрецькі філософи. Толерантність яскраво простежується у ідеях гуманізму. І звертаючись до історії становлення і розвитку ідеї толерантності, не можна обминути таку яскраву і незвичайну постать в історії України, як філософ Г.С.Сковорода. Цю людину без перебільшення можна вважати совістю українського народу. Твори філософа далеко пережили свій час. Здобутки Г.С.Сковороди з точки зору сучасного гуманістичного розуміння толерантності лежать у царині індивідуальної етики, у толерантності, як невід’ємній складовій цілісної особистості.

Гуманістичні, толерантні ідеї сповідували передусім українські письменники XIX-XX ст., які наполегливо проводили думки про національні та загальнолюдські цінності – взаєморозуміння, терпимість, щастя, добро, гуманізм.

Глобалізація змінила економіку, політику планети, впливає на міжкультурні зв'язки. Події, що відбуваються у світі останнім часом, потребують мобілізації зусиль для боротьби проти тероризму, масової дискримінації та пов'язаної з тим нетерпимості. І однієї терпимості для вирішення цих проблем було недостатньо, нагальною стала потреба терпимості як активної життєвої позиції, тому починаючи з 80-90 років ХХ ст. поняття „толерантність” поширюється у світі дуже швидко.

Саме толерантність має величезне значення для дотримання миру та злагоди у цивілізованому суспільстві; для прискореного соціально-економічного розвитку.

У 1995 році на двадцять восьмій сесії Генеральної Конференції ЮНЕСКО її учасники прийняли „Декларацію принципів толерантності ” і проголосили 16 листопада Міжнародним Днем толерантності, який щорічно відзначається у країнах - членах цієї організації.

Рух за толерантність набуває все більшого визнання та поширення у світі.

Для України, як багатонаціональної держави з розмаїттям культур і релігій, питання терпимості, етичності, гуманістичного виховання стають чи не головним чинником внутрішньої стабільності країни.

Абетка миру

ІІІ мета:

- донесення до свідомості дітей спільних для всіх народів і країн цінностей;
- виховання любові до людей і землі;
- розширення кругозору і уявлень про світ;
- закладання основ моралі.

А – абетка	О – обєріг
Б – Батьківщина, братерство	П – природа, правда
В – віра, вірність	Р – радість
Г – герой	С – сонце, світ, сім'я
Д – дружба	Т - терпіння
Є – єдність	У – Україна
Е – енергія	Ф - фотографія
Ж – життя	Х – хоробрість
З – знання	Ц – церква
І – іграшка, ім'я	Ч – чесність, честь
К – краса, країна	Ш – школа
Л – любов	Щ – щедрість
М – мир, мистецтво, мова	Ю – ювілей
Н – небо	Я – янгол

Усі вищезгадані цінності можна назвати абсолютними і універсальними. Вони допомагають людині не лише жити, але й ставати кращою – духовно і морально більш вдосконаленою особистістю. Пропонуємо доповнити і розширити абетку. А великі і маленькі приклади найкращих якостей, зібраних у пам'яті народів, можна знайти в епосі, літературі, мистецтві. Всі заняття за програмою потребують обговорення побаченого і почутого, і буде дуже добре, якщо діти матимуть змогу висловлювати думки, ставити запитання.

Толерантність врятує світ

Толерантне ставлення людини
Збереже планету від негод,
Розрубає мотлох павутини,
Переріже нитку перешкод.
Толерантне ставлення до всього
Збереже, врятує і спасе,
Допоможе вглядіть перемогу,
Допоможе витримати все.
Будь завжди нестримни вільнодумцем,
Свої мрії пензлем намалюй.
Освіти життя яскравим сонцем,
Толерантний всесвіт побудуй!

Михайлова Т.

Толерантна людина:

- Добре співпрацює з іншими на засадах партнерства
- Готова миритися з думками інших
- Поважає людську гідність
- Поважає права інших
- Сприймає іншого таким, яким він є
- Здатна поставити себе на місце іншого
- Поважає право бути іншим
- Визнає різноманітність
- Визнає рівність інших
- Терпима до чужих думок, вірувань, поведінки
- Відмовляється від домінування й насильства

Із історії поняття «толерантність»

Поняття толерантності вперше почали вживати у XVIII столітті. У своєму «Трактаті про віротерпимість» видатний французький письменник і філософ Вольтер писав: «Безумством є переконання, що всі люди мають однаково думати про певні предмети».

Розуміння толерантність не однакове в різних культурах, тому що залежить від історичного досвіду народів. У англійців толерантність розуміють як готовність і здатність без протесту сприймати іншу особистість, у французів – як свободу іншого, його думок, поведінки, політичних та релігійних поглядів. У китайців бути толерантним означає великодушно й щиросердно ставитись до інших. В арабському світі толерантність – це вміння вибачати, терпимість, співчутливість, а в персидському – ще й здатність до примирення.

У наш час толерантність розуміють як повагу і визнання рівності, відмову від домінування та примусу, визнання права інших на власні думки та погляди. Отже, толерантність перш за все має на меті прийняття інших такими, якими вони є, і взаємодію з ними на основі згоди.

Поділ людей на толерантних або інтолерантних є досить умовними. Кожна людина в своєму житті здійснює як толерантні, так і інтолерантні вчинки. Але здатність поводитися толерантно може стати особистісною рисою, а відтак – забезпечити успіх у спілкуванні. Толерантні люди більше знають про свої недоліки та переваги. Вони критично ставляться до себе і не прагнуть у своїх бідах звинувачувати інших. Вони не перекладають власної відповідальності на інших. Толерантна людина не ділить світ на два кольори – чорний та білий. Вона не акцентує на розбіжностях між «своїми» та «чужими», а тому готова вислухати зрозуміти інші точки зору.

Почуття гумору здатність посміятися над своїми слабкими сторонами – особлива риса толерантної людини. У того, здатний до цього, менша потреба домінувати та зверхньо ставитися до інших.

Отже толерантна особистість знає і правильно оцінює себе. Її добре ставлення до себе співіснує з позитивним і доброзичливим ставленням до інших.

Тест „Наскільки Ви толерантні?“

1. Ви вважаєте, що у Вас виникла цікава ідея, але її не підтримали. Це Вас засмутить?

а) так; б) ні.

2. Друзі пропонують розпочати гру. Чому Ви віддасте перевагу?

а) щоб у ній брали участь ті, хто грає добре;
б) щоб грали й ті, хто навіть не знає правила.

3. Чи зможете Ви спокійно сприйняти погану для Вас новину?

а) так; б) ні.

4. Чи дратують Вас люди, які з'являються в громадських місцях в нетверезому вигляді?

а) якщо вони поведуться пристойно, це мене взагалі не цікавить;
б) мені завжди були неприємними люди, які не вміють себе контролювати.

5. Чи легко Ви знайдете контакт з людьми іншої професії, матеріального стану, іншими звичками?

а) ні, це мені важко було б зробити;
б) так, бо я не звертаю на це увагу.

6. Над Вами пожартували. Як Ви на це відреагуєте?

а) мені не подобаються ані жарти, ані жартівники;
б) хоча цей жарт може бути неприємним, відповім тим самим.

7. Чи згодні Ви з тим, що багато людей „знаходяться не на своєму місці” і „роблять не свою справу”?

а) так; б) ні.

8. У компанії Ви з другом (подругою), який стає об'єктом загальної уваги, відвертаючи її від Вас. Як Ви на це відреагуєте?

а) мені неприємно, що мене позбавляють уваги;
б) я лише зрадію за нього (неї).

9. У гостях ви зустрічаєте людину похилого віку, яка критикує сучасне покоління і розхвалює старі часи. Ваша реакція:

а) підете раніше, зіславшись на якийсь привід;

б) почнете сперечатися.

Підрахуйте бали.

По 2 бали дається за відповіді: 1б, 2б, 3б, 4б, 5б, 6б, 7б, 8б, 9б.

За інші варіанти відповідей бали не нараховуються.

Від 0 до 4 балів.

Ви безкомпромісний та упертий. Де б Ви не перебували, створюється таке враження, що Ви намагаєтесь усім нав'язати свої думки. Ви можете виявити агресію, навіть підвищити голос, аби досягти своєї мети, тому з Вами важко підтримувати стосунки тим, хто дотримується іншої точки зору, хто не погоджується з тим, що Ви робите.

Від 6 до 12 балів.

Ви спроможні відстоювати свою точку зору і вести діалог, змінювати свою думку, якщо це необхідно. Хоча іноді можете бути і занадто різким, нечемним до свого співрозмовника. В такі моменти Ви справді можете виграти суперечку з людиною більш слабого характеру. Але чи варто одержувати перемогу таким чином, якщо цього можна досягти, не принижуючи чиєїсь гідності?

Від 14 до 18 балів.

Твердість Ваших переконань поєднується з Вашою толерантністю. Ви можете прийняти будь-яку ідею, з розумінням поставитися до неочікуваного вчинку, навіть якщо Ви його не схвалюєте. Ви досить критично ставитесь до своєї думки і здатні з повагою і тактом відмовитись від поглядів, які, як виявляється, були помилковими.

треба написати яку-небудь привабливу, на погляд учня, якість її власника. Наприклад:(« ти дуже добрий», « ти

завжди заступаєшся за слабких», « мені подобаються твої вірші»). Аркуш повертається до власника. Коли робота завершена, учитель збирає малюнки і зачитує написи, а група повинна здогадатися кому вони призначені. Потім усі забирають аркуші зі своїми долонями.

Вислови про толерантність.

Толерантність – це те, що уможлиблює досягнення миру, сприяє переходу від культури війни до культури миру

«Декларація принципів терпимості», ЮНЕСКО,
16.11.1995 р.

Толерантність – це повага, сприйняття та розуміння розмаїття культур нашого світу, форми самовираження та сомовиявлення людської особистості.

«Декларація принципів толерантності», ЮНЕСКО,
16.11.1995 р.

16 листопада – Міжнародний день толерантності

Цього дня, за традицією, у різних країнах світу проводяться акції, спрямовані проти екстремізму, різноманітних форм дискримінації та проявів нетерпимості

Кожний має право на вільне вираження своєї думки

(Ст. 10 Конвенції про захист прав людини та основних свобод)

«Не засуджуй нікого, поки не станеш на його місце»

Раббі Гіллель

Намагайтеся бути хоча б трохи добрішими, і ви побачите, що будете не в змозі здійснити інший вчинок

Конфуцій

Я помітив, що тільки дурні бажають, щоб усі були однакові. Хто розумний, той радіє, що в світі є день і ніч, зима і літо, молоді і не дуже, що є метелики і птахи, і

різного кольору квіти і очі, що є дівчата і хлопці. А хто думати не любить, того різноманіття, яке примушує працювати мозок, дратує.

Януш Корчак

Питання: «Хто такий джентльмен?»

Відповідь: «Це той, хто кішку завжди називає кішкою, навіть якщо перечепився через неї та впав»

Не роби іншому того, чого не бажаєш собі.

Раббі Гіллеї

Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань.

Ст.34 Конституції України

Мир не можливо утримати силою. Його можна досягти лише розумінням.

Альберт Ейнштейн

«Хто дуже довго думає про те, щоб робити добро, в того немає часу бути добрим»

Р. Тагор

Нерозуміння робить з друзів ворогів.

Ліон Фейтвангер

Не все те неправильне, що тобі незрозуміле.

Григорій Сковорода

Сьогодні толерантність - яскравий показник ступеню демократичності кожної держави й одна з умов її розвитку. Політична толерантність є основою для плідних міжнародних відносин.

Що таке толерантність?

У перекладі з латинської «tolerance» означає «терпіння»

Що таке толерантність?

У медицині цей термін позначає здатність організму переносити вплив тих чи інших чинників.

У суспільстві цей термін означає терпимість до інших думок, поглядів традицій.

Факти про толерантність

Толерантність – це активна позиція! Змінюйся сам!
Змінюй людей навколо!

Толерантність – це, передусім, активна позиція, що формується на основі визнання універсальних прав та основних свобод людини.

(Ст.1 Декларації принципів толерантності, ЮНЕСКО. 16.11.1995 р.)

Факти про толерантність

Толерантність – це взаємоповага! Поважаєш себе?
Поважай інших!

Толерантність – це двосторонній процес. Толерантності можна досягнути лише за умови взаємної поваги.

Факти про толерантність

Толерантність – це свобода!

Руйнуй стереотипи. Так і справді легше жити!

Толерантність – ставлення, під час якого людина визнає що інші можуть думати чи діяти інакше, ніж вона сама.

Факти про толерантність

Навколо тебе різні люди!

Всі люди відрізняються – навколо нас завжди будуть ті, хто в чомусь на нас не схожі. З іншого боку – з точки зору інших людей, ми відрізняємось від них.

Факти про толерантність

Ксенофобія – страшна річ! Розкрий очі! Будь адекватним!
Ксенофобія (з грецької) – нетерпимість до чогось чужого, незнайомого, незвичного. Причини – незнання та стереотипи. Наслідки – дискримінація, злочини на ґрунті ненависті, релігійні переслідування, голокост, геноцид, рабство, расові війни, етнічні чистки.

Толерантність англійською мовою означає готовність бути терплячим

Толерантність китайською мовою означає дозволяти, приймати, бути великодушним стосовно інших.